



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Okresní soud v Liberci - soud pro mládež rozhodl v hlavním líčení konaném dne 30. dubna 2021 v Liberci v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Hany Moravové a přísedících Lenky Holatové a Simony Löfflerové

takto:

Obžalovaný

[celé jméno obžalovaného], narozený dne [datum] v [obec], trvale bytem [adresa], toho času ve výkonu ústavní výchovy Dětský domov se školou, [ulice a číslo], [obec],

je vinen, že

- 1) dne 15. 10. 2020 v době kolem 18:50 hodin ve Šluknově, ulice [ulice] před panelovým domem číslo 1003, okres [okres], odcizil nezletilému [jméno] [celé jméno poškozeného], narozenému [datum], mobilní telefon zn. Xiaomi Redmi 9C, IMEI 865317047413572 v hodnotě 3 299 Kč a to tak, že k poškozenému přišel zezadu a telefon mu beze slov vytáhl z kapsy bundy a z místa utekl,
- 2) dne 31. 10. 2020 v době od 19:40 hodin do 19:45 hodin ve Šluknově, na dětském hřišti v blízkosti panelového domu [číslo] okres Děčín, nejprve oslovil poškozeného [celé jméno poškozeného], narozeného [datum], a jeho kamarády, jestli nemají peníze, když uvedli, že nemají, vyžádal si poškozeného, aby s ním šel stranou, kdy poškozený ho poslechl, a když byli sami, obviněný se poškozeného ptal, co má v ledvince a vyzýval ho zvýšeným hlasem, ať vytáhne, co má v ledvince, když poškozený ze strachu vytáhl peněženku a obviněný mu začal vyhrožovat, ať mu peněženku dá, nebo že mu jednu napálí, vytrhl mu peněženku z ruky, podíval se do ní, vzal z ní 50 Kč a peněženku po něm hodil s tím, že může jít,

tedy

ad 1. přisvojil si cizí věc tím, že se jí zmocnil, a čin spáchal na věci, kterou měl jiný při sobě,

ad 2. proti jinému užil pohrůžky bezprostředního násilí v úmyslu zmocnit se cizí věci,

čímž spáchal

za užití § 6 odst. 1, odst. 2 zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže)

ad 1. provinění krádeže dle § 205 odst. 1 písm. d) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“),

ad 2. provinění loupeže podle § 173 odst. 1 trestního zákonu,

a odsuzuje se

podle § 173 odst. 1 trestního zákoníku za užití § 43 odst. 1 trestního zákoníku ve spojení s § 31 odst. 1 zákona o soudnictví ve věcech mládeže k trestnímu opatření odnětí svobody v trvání dvanácti (12) měsíců.

Podle § 81 odst. 1 trestního zákoníku se výkon trestního opatření odnětí svobody podmíněně odkládá a podle § 33 odst. 1 zákona o soudnictví ve věcech mládeže se stanoví zkušební doba v trvání dvaceti šesti (26) měsíců.

Podle § 22 odst. 1 písm. b), písm. c), odst. 2 zákona o soudnictví ve věcech mládeže se obžalovanému mladistvému současně ukládá ochranná výchova.

Odůvodnění:

1. Na obžalovaného mladistvého byla státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Liberci podána obžaloba pro skutky, popsané ve výrokové části rozsudku s tím, že jednání popsané pod bodem ad 1) skutkové věty bylo nadto rekonstruováno jako jednání, kterého se obžalovaný mladistvý dopustil v době, kdy byl na území České republiky vyhlášen nouzový stav podle příslušných právních předpisů a v návaznosti na to, pak toto jednání subsumováno pod § 205 odst. 1, odst. 4 písm. b) trestního zákoníku, jako závažné provinění krádeže spáchané za stavu vážně ohrožujícího život nebo zdraví lidí.

2. Obžalovaný po přednesení obžaloby a po poučení podle §§ 206a, 206b, 206c a 206d trestního řádu, uvedl, že se cítí vinen spácháním obou skutků popsáných v obžalobě; tak, jak jsou skutky popsány, tak se i staly, skutkové okolnosti popsané v obžalobě pod body ad 1) i ad 2) označuje za nesporné, nesouhlasí však s právní kvalifikací skutku ad 1) obžaloby s tím, že takové jednání by mělo být posuzováno toliko jako provinění krádeže podle § 205 odst. 1 písm. d) trestního zákoníku. S ohledem na prohlášení obžalovaného, kdy ve vztahu ke skutku ad 2) obžaloby tento prohlásil svou vinu ve smyslu § 206a odst. 1 věty druhé trestního řádu, a ve vztahu ke skutku ad 1) obžaloby označil skutkové okolnosti za nesporné ve smyslu § 206d trestního řádu, a s ohledem na vyjádření státní zástupkyně o nespornosti v obžalobě tvrzených skutečnostech, soud ve vztahu ke skutku ad 2) obžaloby prohlášení viny přijal s tím, že dokazování v rozsahu, v jakém obžalovaný prohlásil vinu, tedy co do skutkového stavu a právní kvalifikace, uvedené v žalobním návrhu, neprovedl. Ve vztahu ke skutku ad 1) obžaloby soud obdobně od dokazování upustil, kdy prohlášení viny obžalovaného nebylo učiněno a soudem přijato fakticky z důvodu posunu právního posuzování jednání spočívajícího v krádežích páchaných za doby nouzového stavu v ČR v návaznosti na stanovisko velkého senátu trestního kolegia Nejvyššího soudu ČR vyjádřeného v rozsudku sp. zn. 15 Tdo 110/2021 ze dne 16. 3. 2021; z označení popsáných skutečností za nesporné obžalovaným však vycházet mohl.

3. V rámci dokazování v rozsahu překračujícím prohlášení viny a označení skutkových okolností za nesporné – tedy dokazování skutečností významných pro výrok o trestním opatření a výchovném opatření – byl obžalovaný vyslechnut k okolnostem činu, k pohnutce k jeho spáchání a ke svým osobním, rodinným a majetkovým poměrům. K činům samotným obžalovaný vypověděl, že se jich dopustil na útěku z dětského domova. Utíkal z dětského domova kvůli holce

a trestné činnosti se dopustil proto, že byl venku s klukama a neměli peníze; takto udělali, nebyl v tom sám. Potřeboval peníze. Ke své osobě uvedl, že je umístěn v dětském domově v Chrastavě, kde je proto, že v minulosti dělal blbosti a nechodil do školy, ani zde však do školy nechodí, protože je pořád na útěku, i nyní byl na útěku, při svém zadržení napadl policistu, protože mu chtěl dát pouta, bylo rozhodováno o jeho vazbě. Uvědomuje si, že se nechoval správně, do budoucna by chtěl s útekem skončit. Je si vědom toho, že probíhá řízení ohledně jeho přemístění z dětského domova, že by měl jít do ústavu, sám se domnívá, že tam půjde. Je si vědom, že jeho jednání bylo špatné.

4. Soud hodnotil skutkový stav podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu a dospěl k závěru, že tyto jednoznačně prokazují, že obžalovaný se shora popsaných skutků v rozsahu, jaký mu je kladen za vinu, dopustil, a je vyloučeno, že by je mohl spáchat někdo jiný. Obžalovaný prohlásil svou vinu ve vztahu ke skutku ad 2) výroku a skutkové okolnosti popsané pod bodem ad 1) výroku označil za nesporné; takto učiněné prohlášení a označení byla v souladu se skutkovým stavem, vyplývajícím ze spisového materiálu, přičemž v předchozím řízení nedošlo k žádnému závažnému porušení práv obžalovaného mladistvého. V případě skutku ad 1) si obžalovaný mladistvý přisvojil cizí věc tím, že se jí zmocnil a čin spáchal na věci, kterou měl jiný při sobě, když vytáhl telefon poškozenému [jméno] [celé jméno poškozeného] z pravé kapsy u bundy. Jedná se o takzvanou kapesní krádež, kdy obžalovaný využil momentu překvapení, resp. toho, že poškozený o jeho úmyslu a bezprostřední blízkosti nevěděl; obžalovaný v daném případě nejen porušil majetkové právo – vlastnictví – poškozeného, ale tím, že se zmocnil telefonu v kapse bundy, tedy věci, která měl poškozený v bezprostřední blízkosti svého těla, ve své osobní sféře, tak odejmutím věci, zasáhl fakticky i do této osobní sféry, intimní zóny, takový způsob odejmutí věci pak může poškozený vnímat o to úkorněji, v posuzovaném případě tím spíše, že se jednalo o nezletilého, dvanáctiletého chlapce. Proto i výše škody odcizené věci, v tomto případě 3 299 Kč, není pro danou právní kvalifikaci podstatná. Jak je pak uvedeno shora, soud s ohledem na stanovisko velkého senátu trestního kolegia Nejvyššího soudu ČR vyjádřeného v rozsudku sp. zn. 15 Tdo 110/2021 ze dne 16. 3. 2021, nemohl kapesní krádež mobilního telefonu spáchanou na sídlišti, před panelovým domem, způsobem shora popsaným, subsumovat pod § 205 odst. 4 písm. b) trestního zákoníku, neboť vedle souvislosti časové a místní, v posuzovaném případě absentovala souvislost věcná, s událostí vážně ohrožující život nebo zdraví lidí - pandemickou situací v souvislosti s onemocněním COVID-19. Jednáním pod bodem 2) pak mladistvý obžalovaný naplnil všechny znaky skutkové podstaty provinění loupeže dle § 173 odst. 1 trestního zákoníku, neboť chtěl do své dispozice získat věci, které patřily poškozenému [celé jméno poškozeného], jeho úmyslem bylo získat takovým způsobem finanční prostředky – hotovost, což je evidentní z průběhu komunikace a kontaktu s poškozeným. Poškozený [celé jméno poškozeného] vytáhl peněženku z ledvinky nedobrovolně, ze strachu z obviněného, poté, co poškozený peněženku vyndal a držel v ruce, se jí obžalovaný zmocnil tak, že ji vytrhl. Už vyjmutí peněženky z ledvinky poškozeným bylo motivováno obavou poškozeného z vlastního ohrožení.

5. K posouzení osoby mladistvého a možnostem jeho nápravy, soud dále četl listinné důkazy, a to rozsudek Okresního soudu v České Lípě ze dne 14. 8. 2019, č. j. 19 P 143/2011-1041, zprávy Dětského domova se školou, základní škola a školní jídelně, Chrastava (dále jen „DDŠ Chrastava“), zprávy OSPOD, opis z rejstříku trestů a opis z evidence přestupků, jakož i zprávy o pověsti k osobě mladistvého obžalovaného. Co se týče osoby obžalovaného, jeho osobních a majetkových poměrů, dosavadního způsobu života a možnosti nápravy a chování po činu, lze konstatovat toto: z opisu z rejstříku trestů obžalovaného bylo zjištěno, že je osobou trestněprávně zachovalou, v evidenci nemá žádný záznam, v evidenci ISEP je vykázán jeden záznam o úmyslném přestupku proti majetku, pro který byl napomenut. Z dalších zpráv (DDŠ Chrastava, orgán sociálně právní ochrany dítěte, Policie ČR), bylo zjištěno, že obžalovaný

dlouhodobě, již od svých osmi let, vykazuje výchovné problémy, k výkonu ústavní výchovy byl do DDS Chrastava předán v říjnu 2019, avšak za rok pobytu celkem dvacetkrát utekl, na posledním útěku strávil mimo dětský domov více než tři měsíce. Navrácen je vždy za součinnosti ze strany policie, sám se do dětského domova nevrací. Povinnou školní docházku de facto neplní, neprospívá, chová se vulgárně a agresivně vůči mladším a slabším, jednomu z chovanců zlomil ruku. Chová se nadřazeně, když někomu ublíží, netrápí ho to, okolím manipuluje. Autority uznává výhradně mužské, a to pouze v případě nesmlouvavého direktivního vedení. V případě útěků se pohybuje zejména v oblasti Šluknova. V době před dovršením patnáctého roku věku se opakovaně dopouštěl jednání, která je možno právně hodnotit jako jednání jinak trestná, a to v podobě deliktů majetkových, násilných i mravnostních. V současné době je u Okresního soudu v České Lípě vedeno řízení o změně jeho ústavní výchovy na výchovu ochrannou, nicméně řízení dosud zejména z důvodu nespolupráce obžalovaného nebylo ukončeno (ověřeno i výpovědí přítomné zástupkyně OSPOD v hlavním líčení). Perspektiva obžalovaného je sociálními pracovníky hodnocena jako velmi problematická, jmenovaný ničí majetek ústavu, ubližuje ostatním chovancům, je nezvladatelný, jeho výchovné problémy vykazují dlouhodobost a neměnnost.

6. Při úvaze o druhu a výši trestního opatření soud postupoval podle ustanovení § 38 a § 39 trestního zákoníku a § 3 odst. 2, odst. 3 zákona o soudnictví ve věcech mládeže a přihlédl ke všem polehčujícím a přitěžujícím okolnostem. Polehčujícími okolnostmi u obžalovaného je jeho doznání, označení skutečností za nesporné ve vztahu ke skutku ad 1) a prohlášení viny ve vztahu ke skutku ad 2) výroku, a především skutečnost, že se v případě obžalovaného mladistvého jedná o prvopachatele, který před trestním soudem stanul poprvé a při hlavním líčení nad svým jednáním projevil alespoň částečný náhled. Obžalovanému mladistvému naopak přitěžuje spáchání dvou trestných činů, v této věci je odsuzován za dvě provinění odpovídající svou závažností jednak přečinu ale jednak již i zločinu. Nejprísněji trestným proviněním, v jehož trestní sazbě soud rozhodoval o uložení trestního opatření je provinění loupeže podle § 173 odst. 1 trestního zákoníku, za které lze mladistvému obžalovanému s přihlédnutím k § 31 odst. 1 zákona o soudnictví ve věcech mládeže, uložit trestní opatření odnětí svobody v trvání jednoho roku až pěti let. Závažnost vlastního jednání obžalovaného není dalšími skutečnostmi výrazně zvyšována, pokud se obžalovaný dopustil provinění vůči dětem ve věku 14 a 12 let, pak je nutno přihlédnout i k věku obžalovaného v době spáchání (15 let a dva měsíce) a z toho vyplývajícího předpokladu, že se bude dopouštět trestné činnosti na poškozených, na které fyzicky a duševně stačí, tj. v jemu přiměřeném věku, není tak na místě aplikovat § 42 písm. h) trestního zákoníku, zvláštní ochrana dětí, která je citovanou přitěžující okolností akcentována trestním zákoníkem se vztahuje a priori na případy trestných činů páchaných dospělými ve vztahu k dětem.

7. S ohledem na návrh státní zástupkyně na současné uložení ochranné výchovy, jako nejzávažnějšího ochranného opatření a současně již probíhající řízení o uložení takového opatření v řízení před Okresním soudem v České Lípě, kdy pro jeho uložení soud především s ohledem na zprávy DDS Chrastava a zprávy OSPOD, shledal podmínky ve smyslu § 22 odst. 1 zákona o soudnictví ve věcech mládeže, zvažoval soud i vzájemné působení zvoleného trestního opatření vedle ukládané ochranné výchovy. Je totiž zřejmé, že rodinné prostředí obžalovaného bylo nepodnětné, co víc závadové a nesměřovalo ke zdárnému vývoji mladistvého, ke zlepšení výchovné situace, chování a osobnostního nastavení obžalovaného však nevedla ani doposud uložená ústavní výchova, když z jejího výkonu obžalovaný fakticky setrvale utíkal a nepodroboval se jí. Za situace, kdy je na zásadně negativní hodnocení obžalovaného nyní reagováno rozhodnutím o uložení ochranné výchovy, kdy ochranná výchova se vykonává na základě zákona o výkonu ústavní a ochranné výchovy ve školských zařízeních, kde jsou přijata již taková opatření, která zamezí možnosti vzniku dalších pro společnost nebezpečných následků zanedbané výchovy (při výkonu tohoto opatření je již dostatečně akcentována ochrana společnosti důsledným omezením svobody chovance), soud rozhodl o uložení podmíněně

odloženého trestního opatření odnětí svobody ve výměře při samé spodní hranici dvanácti měsíců se stanovením zkušební doby dvaceti šesti měsíců tak, aby tato doba odpovídala době, po kterou bude (předpokl. max. do věku 18ti let) nad obžalovaným vykonávána ochranná výchova. Uložená zkušební doba současně poskytuje dostatečný prostor pro sledování chování obžalovaného mladistvého, pokud by mladistvý uvedené šance nevyužil a nevedl ve zkušební době řádný život, bude rozhodováno o nařízení původně podmíněné odloženého trestního opatření odnětí svobody.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je možné podat odvolání do osmi dnů od doručení jeho písemného vyhotovení k Okresnímu soudu v Liberci O odvolání bude rozhodovat Krajský soud [obec] - pobočka v Liberci. Odvolání může podat státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku, obžalovaný mladistvý pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká, poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody, pro nesprávnost výroku o náhradě škody. Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého výroku, může jej napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícímu rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí. Ve prospěch obžalovaného mladistvého mohou podat odvolání též jeho příbuzní v pokolení přímém, sourozenci, osvojitel, osvojenec, manželka či družka, manžel či druh, přičemž lhůta k odvolání by jim končila tímž dnem jako obžalovanému.

Ve prospěch mladistvého obžalovaného může i proti jeho vůli podat odvolání i orgán pověřený péčí o mládež, kterému lhůta k podání opravného prostředku běží samostatně.

Odvolání musí být ve výše uvedené lhůtě (nebo v další lhůtě stanovené samosoudcem) odůvodněno tak, aby bylo patrné, ve kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo.

Státní zástupce je povinen uvést, zda odvolání podává, byť zčásti, ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného.

Podle § 53 odst. 1 zákona o soudnictví ve věcech mládeže, v této věci nikdo nesmí jakýmkoliv způsobem (s výjimkami uvedenými v § 53 odst. 2 zákona o soudnictví ve věcech mládeže), zveřejnit žádnou informaci, ve které je uvedeno jméno a příjmení mladistvého nebo která obsahuje informace, které by umožnily tohoto mladistvého identifikovat v souvislosti s touto věcí.

Liberec 30. dubna 2021

Mgr. Hana Moravová
předsedkyně senátu